

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2008

Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

na artefaktu souvislou mocnou vrstvou, přičemž místy dochází dokonce až k jejímu vydrolování. Jádru má dochovanou jednu podstavu a těžní plochu, ze které byly odbíjeny hrotité čepele (obr. 9:3). Dalším artefaktem, vyrobeným z poměrně intenzivně patinovaného eratického silicitu, je mesiální část čepele. Úštěp byl vyroben rovněž z eratického, ale pouze lehce patinovaného silicitu. Velmi heterogenní skupinou jsou lokální rohovce, z nichž se podařilo rozlišit následující typy: typ Troubky-Zdislavice (1 kus), typ Boršice (1 kus) a typ Krumlovský les, varieta I (1 kus). Ve všech třech případech se jedná o patinované kusy suroviny. Z naorávaných podložních šterků terciérního stáří, ze kterých je tvořen kopec Barbořina, pochází chalcedon-opálové zvětraliny. V kolekci byl přítomen jeden exemplář této suroviny. Poslední nalezený artefakt je postpaleolitického stáří.

Malá velikost kolekce a její charakter (bez výskytu výraznějších typů nástrojů), nedovolují přesnější časové zařazení souboru. Artefakty byly přiřazeny obecně k mladému paleolitu.

Revize kolekce uložené v depozitáři Archeologického centra Olomouc: V souvislosti se stavbou dálnice D1, úsek 0134 Kroměříž-západ-Kroměříž-východ, byl v trati „Kamenec“ proveden povrchový průzkum v trase plánované dálnice a jejího širšího okolí. V místech se zvýšenou koncentrací nálezů byly položeny sondy (Archiv AÚ AVČR v Brně, N. Z. č. j. 3527/05). Celkem je v depozitáři uloženo 34 kusů štípané industrie, 28 artefaktů je ze sond a 6 artefaktů bylo shromážděno povrchovým sběrem. Ze sond pochází dvacet zlomků suroviny, v osmi případech byla identifikována chalcedon-opálová zvětralina, révaity a blíže materiálově nespecifikované druhy surovin. Révaity se vyskytují ve štěrčích řeky Moravy a jedná se o silicity s relikty radiolaritů. Větší výskyt této suroviny byl zjištěn na jihozápadním okraji Kroměříže (Škrdla 2005, 14; Vokáč, Vokáč 2001, 160). Ze sond byl dále vyvednut drobný úštěp rozlomený na dvě části a 2 šupiny, vše z nepatinovaného eratického silicitu. Úštěp, vyrobený z blíže neurčené nepatinované suroviny, byl na pravé straně retušován do vrubu a v distální části pravděpodobně opatřen rydlovým úhozem (?) (obr. 9:1).

Neretušovaný úštěp z intenzivně patinovaného eratického silicitu měl být údajně vyvednut ze sondy. Do sondy se ovšem musel dostat až recentně, neboť jeho povrch nesl intenzivní stopy ořezu.

Ze sběrů pochází mrazově poškozený zlomek úštěpu s místní retuší, vyrobený z patinovaného eratického silicitu, radiolaritový fragment čepele a 2 kusy suroviny (chalcedon-opálová zvětralina a druhově nerozlišený rohovec lokálního původu). Laterálně retušovaná báze čepele (obr. 9:2) byla přepálená. Kvůli silnému poškození ohněm nelze identifikovat její výrobní surovinu a stejně tak nelze prokazatelně určit stáří (paleolitické či postpaleolitické) artefaktu. Posledním kusem pocházejícím ze sběrů je postpaleolitický mikrolit – trapézka.

Vzhledem k tomu, že v trati „Újezd U sv. Františka“, která se nachází níže ve svahu severovýchodním směrem od trati „Kamenec“, byla zjištěna polykulturní lokalita (s osídlením kultur LnK, MMK a KLPP) (Bém, Peška 2005, 25), je paleolitické stáří některých kusů klasifikované kolekce (vyjma patinovaných kusů) sporné.

Lenka Pělučová Vitošová, Zdeněk Schenk

Literatura

- Bém, M., Peška, J. (eds.) 2005: *Ročenka 2004. Archeologické centrum Olomouc příspěvková organizace*, 2005.
- Berkovec, T., Peška, J. 2005: Kroměříž (k. ú. Kroměříž, okr. Kroměříž), *Přehled výzkumů* 46, 188.
- Škrdla, P. 2005: The Upper Paleolithic on the Middle Course of the Morava River. *Dolnověstonické studie* 13. Brno: AÚ AV ČR.
- Vokáč, M., Vokáč, J. 2001: Další archeologické nálezy z okolí Kroměříže. *Archeologie Moravy a Slezska* 1, 159–161.

Resumé

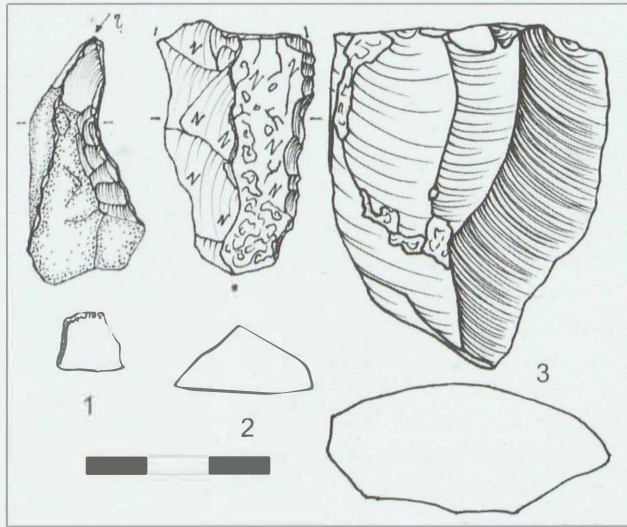
A small assemblage (8 items) was collected by Z. Schenk in the „Kamenec“ field near Barbořina hill. Barbořina is situated on the west periphery of the town of Kroměříž. A variety of raw materials is present – three artifacts (a core – obr. 9:3, a blade and a flake) were produced from patinated erratic flint (the patina coating on two of them – a core and a blade is very thick), isolated pieces of Moravian cherts (Troubky-Zdislavice type chert, Krumlovský les-type chert, Boršice type chert) and an unworked opal-chalcedony piece. One artifact was classified as Neolithic. The collection has very few diagnostic tools and can be generically classified as Upper Paleolithic.

When highway D1 was built in 2004, 28 artifacts were collected during excavations at the site of Kroměříž-Kamenec. Twenty items were classified as raw material (mostly opal-chalcedony mass and révaite, some items were not determined). Four artifacts (two flakes and 2 microchips/microfragments) were made from erratic flint, but only one of them was patinated. A notch, produced from a non specified and unpatinated raw material, had a possible burin impact (?) on the distal segment (obr. 9:1). Surface surveys in the vicinity of the excavation area yielded 6 additional items – a flake fragment produced from patinated erratic flint, frost damaged, partly retouched; a blade fragment made from radiolarite, and 2 items of unworked raw material (opal-chalcedony piece and non specified Moravian chert). A proximal fragment of a blade with unilateral retouch was burned (obr. 9:2) so identification of the raw material and its cultural classification was not possible. The remaining artifact was classified as Neolithic. The discovery of a multicultural site in the area makes the Paleolithic classification of the artifacts (other than the patinated items) uncertain.

KUNOVICE (OKR. UH. HRADIŠTĚ)

„Hluboček“. Aurignacien. Sídliště. Povrchový průzkum.

Hluboček je výrazné návrší s vrcholovou kótou 351,4 m n. m., které je situováno na levém břehu řeky Olšavy, v místě, kde Olšava opouští úzké koryto, kterým

Obr. 9: Kroměříž-Kamenec. Vybrané artefakty. Fig. 9: Kroměříž-Kamenec. Artifacts.

protéká Vizovickou vrchovinu, a vytéká do Dolnomoravského úvalu. Tato poloha má strategickou pozici, umožňuje kontrolu soutoku Moravy a Olšavy a leží tak na křižovatce dávných stezek. Její vzdálenost od dnešního regulovaného koryta řeky Moravy je 8,5 km, od pomyslného okraje Dolnomoravského úvalu (vrstevnice 200 m) pak 4 km. Přímou v prostoru severozápadního okraje vrcholové plošiny, v místě, odkud je dobrý výhled na soutok Moravy s Olšavou, v nadmořské výšce 345–350 m, byla v průběhu posledních pěti let získána kolekce artefaktů.

Z lokality již byl publikován drobný soubor, který sestával klínového rydla, respektive ze zlomku retušované čepele se stopami rydlových úhozů (terminální část rydla s počátkem – bulbem – rydlového úhozu chybí, Škrdla 2005, Fig. 3.30:1), z eratického silicitu, z masivní čepele z patinovaného radiolaritu, z recentně poškozeného zlomku čepele z eratického silicitu a ze dvou zlomků se stopami opracování, první je z radiolaritu a druhý z rohovce typu Troubky-Zdislavice (Škrdla 2005, 113).

Poloha všech nalezených artefaktů byla průběžně zaznamenávána pomocí ručního GPS přijímače (obr. 10). Na základě takto získaných polohových údajů lze konstatovat, že nálezy jsou rozptýlené na přibližně eliptické ploše o délce 100 m a šířce 50 m. Pouze ojedinělé nálezy byly mimo tuto koncentraci, níže po svahu. Pomyslný střed lokality má souřadnici 49°01.000'N a 17°30.428'E (WGS-84). Lokalita je povrchová, v podloží nevýrazné ornice jsou zvětraliny a svahové sedimenty.

Kolekce (včetně té již publikované) sestává ze 185 kusů. Zajímavé je surovinové spektrum. 33 kusy (17,8%) představují úštěpy silicifikovaných pískovců. Tato surovina by měla být klasifikovaná jako industrie z hrubých surovin, respektive hrubotvará industrie. Je ale třeba upozornit, že se vždy jedná o větší úštěpy, žádné „hrubší tvary“ jako podložky, otloukače apod. nebyly nalezeny. Zbytek kolekce je tvořen eratickým silicitem (73 ks, 39,4%), radiolaritem (55 ks, 29,7%), méně pak lokálními rohovci (3 ks rohovec typu Troubky-Zdislavice, 12 ks blíže nerozlišeného moravského rohovce) a limnosilicity bohatými na rostlinné makrozbytky (3 ks;

identifikace A. Přichystal a N. Doláková). Šest artefaktů je přepáleno.

Na lokalitě byly zaznamenány i postpaleolitické nálezy (viz kap. Neolit a Eneolit) – nepatinované kamenné artefakty (neolit–eneolit?) a zlolek broušeného nástroje (eneolit?). Tyto skutečnosti je třeba vzít v úvahu při klasifikaci paleolitického souboru, zejména u té jeho části, která je vyrobena z méně výrazně patinujících surovin, jako je radiolarit a silicifikované pískovce. Nelze vyloučit, že část artefaktů ze zmíněných surovin patří k postpaleolitickému osídlení, na druhou stranu jejich výrazně vyšší četnost vzhledem k postpaleolitické industrii a technologicko-typologické odlišnosti hovoří spíše pro paleolitickou klasifikaci této části souboru. V následujících odstavcích jsou přesto artefakty z různých druhů surovin popsány odděleně.

Z technologického pohledu kolekce není příliš výrazná. Z jader stojí za pozornost dvoupodstavové (protilehlé podstavy) mladopaleolitické jádro těžené z úzké hrany z rohovce typu Troubky-Zdislavice (obr. 11:28) a dva kusy, které mohou být klasifikovány jako bifasy, připravená jádra na drobné čepekly nebo i rezidua jader (obr. 11:24,27); v obou případech jsou vyrobeny z lokálních rohovců. Objevila se i nepravidelná jádra z radiolaritu a limnosilicitu. Srovnání technologických spekter pro různé typy surovin vykazuje určité odlišnosti. Silicifikované pískovce jsou zastoupeny výhradně úštěpy. Podíl nástrojů je obdobný u eratického silicitu, radiolaritu i moravských rohovců. U eratického silicitu je ve srovnání s radiolaritem vyšší podíl mikroodštěpků (může být způsobeno vyšším kontrastem drobných bíle patinovaných odštěpků eratického silicitu vůči ornici, než je tomu v případě radiolaritu) a čepele a jejich zlomků na úkor úštěpů a jader. Vyšší podíl jader vykazuje lokální moravské rohovce.

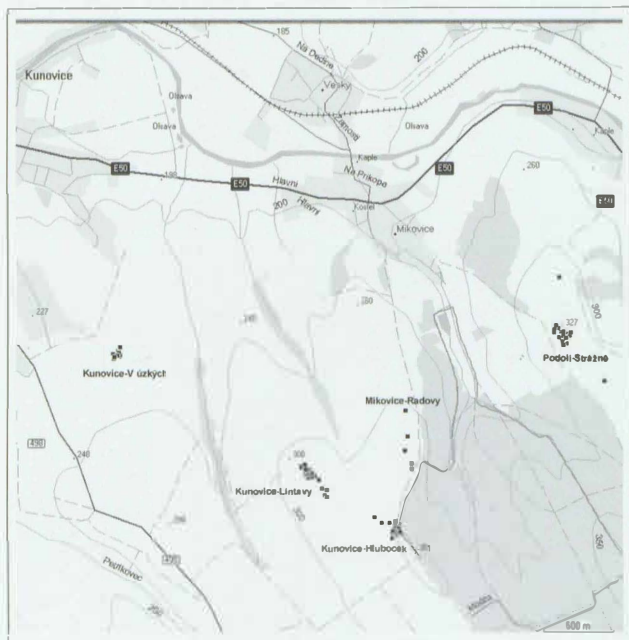
Mezi nástroji vyrobenými z eratického silicitu je 5 rydel, drobné strmě retušované škrabadlo (obr. 11:2) a část dalšího strmě retušovaného škrabadla (obr. 11:4), báze listovitěho hrotu (obr. 11:14), fragment dalšího bifaciálně opracovaného artefaktu (snad dalšího, tentokrát hrubšího listovitěho hrotu, obr. 11:15), drásadlo (respektive jeho fragment, obr. 11:26), retušovaná čepel (obr. 11:17) a vrub (obr. 11:18). V kolekci rydel je zastoupeno rydlo na zlomené čepeli (obr. 11:8,11), klínové (obr. 11:22) a dvě vícenásobná – na retušované hraně (obr. 11:9) a na retušované hraně a zlomené čepeli (obr. 11:10). Mezi nástroji vyrobenými z radiolaritu je drobné okrouhlé strmě retušované škrabadlo (obr. 11:1), škrabadlo na distální zlomku čepele (obr. 11:3), drásadlo na zlomku masivní čepele (obr. 11:13), zlomek retušované hrany nástroje se strmou retuší (obr. 11:5), odlomená špička hrotu (obr. 11:6) a odštěpovač (obr. 11:23). Kolekci nástrojů z eratického silicitu i radiolaritu doplňují místně retušované artefakty (eratický silicite – obr. 11:19; radiolarit – obr. 11:21,25,29). Ve skupině moravských rohovců jsou zastoupeny pouze dva nástroje – klínové rydlo na bilaterálně strmě retušované čepeli z rohovce typu Troubky-Zdislavice (obr. 11:12, vzhledem k rozdílům v patinaci ale nelze vyloučit, že k vytvoření rydla došlo recentním poškozením) a nevýrazný bifaciálně opracovaný artefakt z blíže neurčeného lokálního rohovce (obr. 11:20). Z lim-

nosilicitu bylo zaznamenáno atypické, strmě retušované škrabadlo (obr. 11:7).

Podobné kolekce aurignacienu s listovitými hroty, označované jako „pomoravský aurignacien“, jsou v Dolnomoravském úvalu známy z lokalit Jarošov-Rochuz (Škrdla 2005, 3.55:8), Domanín-Domanínský kopec (nepubl.), Podolí-Strážné (nepubl.), Boršice/Buchlovice-kóta 331 (Škrdla 2005, fig. 3.19:3–4, 3.20:1–3), další kolekce pocházejí z lokalit za Napajedelskou branou, jako například Kvasice II (Oliva 1987, obr. 33:11), Nová Dědina I (Oliva 1987, obr. 22:4), Nová Dědina II (Oliva 1987, obr. 25:14), Zlín-Louky (Klíma 1956, obr. 6:24), Míškovice-Křemenná (Oliva 1990, fig. 4:3–5), Přestavky-Opálky (Klíma 1978, obr. 4:28,31,32), dále pak lokality s trojúhelníkovitými listovitými hroty v Po-bečví (více lokalit na katastrálním území Lhoty a Hlinska, Klíma 1979, obr. 4; Oliva 1990, fig. 4:1,2; Jelínková 2005, obr. 21:35; Škrdla 2007, obr. 11:20). Ve větší vzdálenosti od řeky Moravy je lokalita Osvětimany/Žeravice-Hrušková (Valoch 1985, obr. 2:2–4). Většina z těchto lokalit zaujímá strategickou pozici na vrcholu výrazného návrší nad řekou Moravou (respektive Dřevnicí nebo Bečvou). Pro upřesnění kulturní a chronologické pozice těchto souborů s listovitými hroty by bylo třeba získat stratifikovanou kolekci, což je však vzhledem k sídelní strategii preferující vrcholy návrší, kde se nedochoval sprašový pokryv, nepravděpodobné.

„Lintavy“. MP. Sídliště. Povrchový průzkum.

Lokalita je situována na temeni, která vybíhá severozápadním směrem z kóty Hluboček. Poloha s nálezů je vymezena dvěma stržemi – Lintavským a Hluckým žlebem. Nadmořská výška lokality je v rozmezí 310–325 m. Vzdálenost okraje lokality od lokality přímo na Hlubočku je 500 m. Poloha lokality je morfologicky shodná s polohou Míkovice-Radovy.

Obr. 10: Kunovice, Uherské Hradiště-Mikovice a Podolí. Poloha lokalit. Fig. 10: Kunovice, Uherské Hradiště-Mikovice and Podolí. Location of sites.

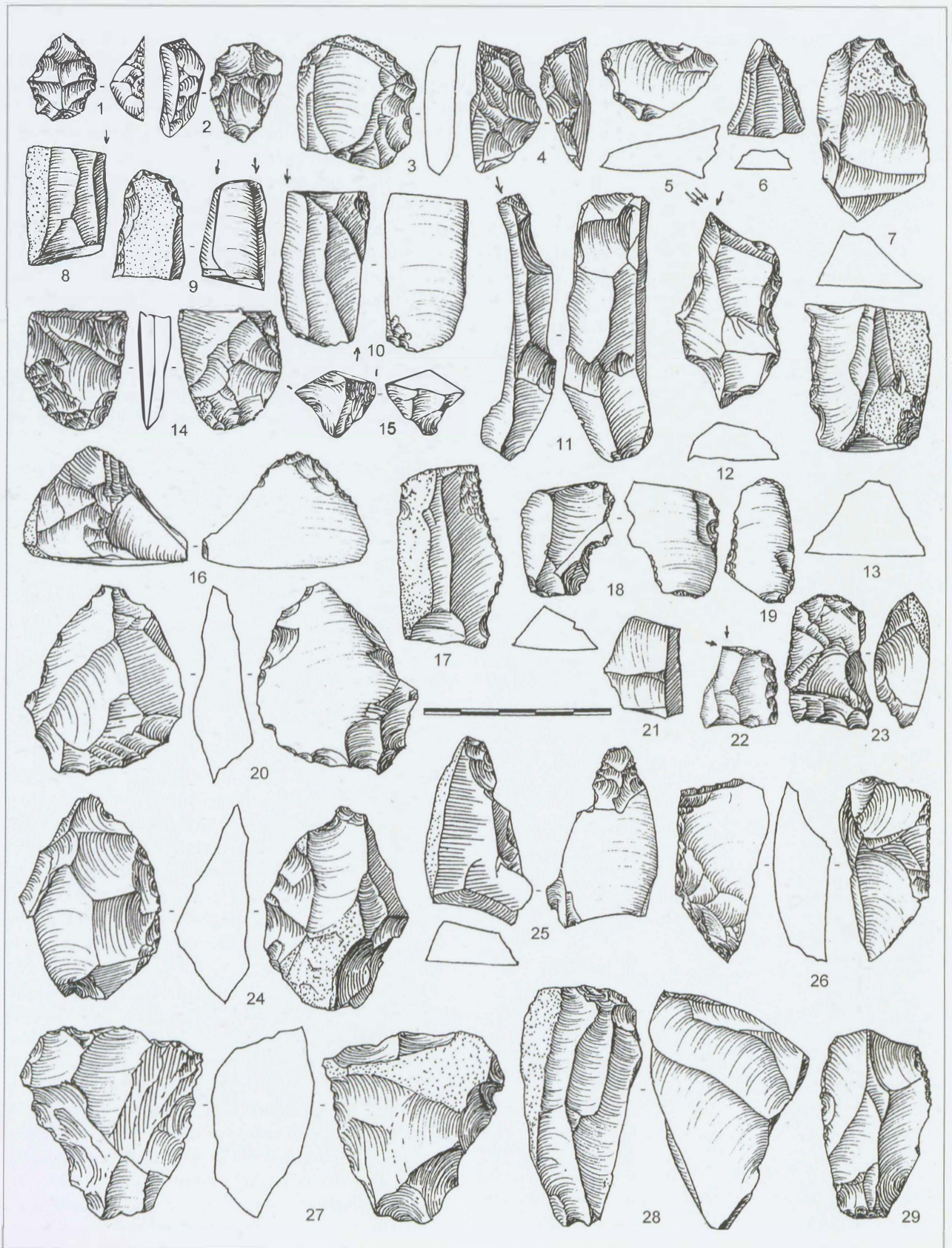
Lokalita je povrchová, artefakty jsou nalézány mezi rozoraným podložím. Doposud z ní byl známý pouze nález radiolaritové čepele (Škrdla 2005, 114). Průzkumem v letech 2006–2007 bylo získáno dalších 30 kusů štípané kamenné industrie. Rozptýl artefaktů má tvar velmi protažené elipsy o délce 290 m a šířce 40 m. Pomyslný střed lokality má souřadnici 49° 1.196'N a 17° 29.945'E (WGS-84).

Převažující surovinou je radiolarit (16 ks), následovaný eratickým silicitem (7 ks), dvěma kusy je zastoupen silicifikovaný pískovec a přepálený silicit, po jednom kusu rohovec typu Troubky-Zdislavice, silně patinovaný kus makroskopicky připomínající limnosilicit a neopracovaný obsidián (u tohoto kusu není souvislost s osídlením zřejmá). Z technologického hlediska kolekce sestává z kusu suroviny (obsidián), fragmentu jádra, 15 úštěpů, 10 zlomků čepelí a 3 nástrojů – škrabadla na úštěpu (obr. 12:2), zlomku retušované čepele (obr. 12:1) a zlomku retušovaného úštěpu s náznakem rydlového úderu (intencionalita není zřejmá, obr. 12:3). Na základě stávajících nálezů je lokalitu obtížné kulturně klasifikovat.

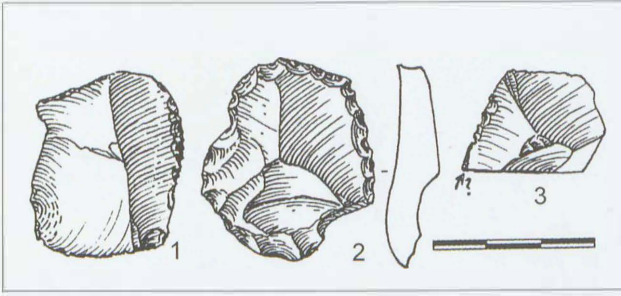
„V úzkých“. Epigravettien. Sídliště. Povrchový průzkum.

Vilém Hrubý (1951:82) zmínil nález několika artefaktů, které měly být vyrobeny z doběla patinovaného pazourku, někde z prostoru v polích nad Abrahámovou cihelnou, která je známa nález pleistocénní fauny (Hrubý 1951:68, 82). Kristina Marešová (1985) lokalizovala místo nálezů poblíž jižního profilu cihelny, asi 50 m východně silnice z Kunovic do Hluku, v nadmořské výšce přibližně 230–240 m. Zmíněné artefakty však nebyly v depozitáři Slovákého muzea v Uherském Hradišti identifikovány a povrchový průzkum v tomto prostoru nezachytil žádné artefakty, což činilo tuto lokalitu problematickou (Škrdla 2005). Avšak v roce 2004 jsme zkoumali širší okolí této problematické lokality a objevili jsme (jmenovitě Zdeněk Schenk) pravděpodobně jinou lokalitu, která je situována přibližně 500 m východně od výše zmíněné silnice z Kunovic do Hluku. Protože vzdálenost od bodu, který označila Marešová je více než 400 m, je obtížné říct, zdali je nově objevená lokalita totožná s Hrubého nálezů. Nicméně surovinové spektrum hovoří spíše proti této možnosti.

Lokalita je situována na mírném, k severu ukloněném svahu návrší s kótou Hlaviny (288,3 m). Její poloha umožňuje kontrolu rozsáhlého území při soutoku Olšavy s Moravou a je vzdálena asi 5 km od současného soutoku těchto řek. Nadmořská výška místa nálezů je 232 m. Na mapách z 19. a počátku 20. století je přibližně v místě naleziště patrné spojení dvou úvozových cest. Tyto cesty byly zorané někdy ve třetí čtvrtině 20. století. Zmíněná aktivita mohla narušit možné intaktní vrstvy s artefakty, na druhou stranu je ovšem třeba konstatovat, že na povrchu žádného z artefaktů nebyly zaznamenány stopy vysráženého uhlíkatu vápenatého, který by signalizoval uložení ve vápnité spraši. Přesto není vyloučeno, že v budoucnu bude v tomto prostoru objeven relikv stratifikované vrstvy s artefakty. Na lokalitě byla provedena sondáž pomocí pedologické tyče, která pod polohou svahových sedimentů zachytila v hloubce přibližně 1 m spraš. Snahy provést větší

Obr. 11: Kunovice-Hluboček. Vybrané artefakty. Fig. 11: Kunovice-Hluboček. Selected artifacts.

Obr. 12: Kunovice-Lintavy. Vybrané artefakty. Fig. 12: Kunovice-Lintavy. Selected artifacts.

sondáž však narazily na neporozumění místní zemědělské společnosti.

Kolekce 15 artefaktů popsaných dříve (Škrdla 2005) byla získána na podzim roku 2004. Sběr již probíhal v poli osetém vojtěškou. Tato víceletá plodina způsobila, že pole nebylo přístupné po celou dobu trvání průzkumů v rámci projektu, který byl ukončen roku 2005 (Škrdla 2005). Znovu poorána (i když nekvalitně) byla až na jaře 2007. Zbývající část kolekce tak byla shromážděna během několika návštěv na jaře a na podzim 2007.

Poloha většiny nalezených artefaktů byla zaznamenávána pomocí ručního GPS přijímače. Na základě takto získaných polohových údajů lze konstatovat, že nálezy jsou rozptýleny na přibližně eliptické ploše o délce 87 m a šířce 45 m. Pomyslný střed lokality má souřadnice 49°01.676'N a 17°28.785'E (WGS-84).

Kolekce je hodnocena v celku, tzn. včetně nálezů publikovaných již dříve (Škrdla 2005, 114). Dohromady tak čítá 45 kusů, u dalších 8 kusů je paleolitické stáří problematické nebo nepravděpodobné.

V surovinovém spektru výrazně převažuje radiolarit (78%) nad eratickým silicitem (22%).

V technologickém spektru zaujmou odlišnosti v rozložení technologických kategorií mezi eratickým silicitem a radiolaritem. U eratického silicitu je vysoký podíl nástrojů na úkor debitáže, zatímco u radiolaritu je tomu naopak. Jádra byla nalezena pouze z radiolaritu (5 ks). Za pozornost ale stojí jejich tvary. Ve čtyřech případech je patrný jejich prodloužený tvar a těžba z úzké hrany (obr. 13:11,13-15). Výsledkem byly dlouhé úzké čepele, které však na lokalitě nalezeny nebyly. V jednom případě bylo jádro těženo ze široké hrany, ale čepele byly odráženy i z jeho bočních úzkých hran (obr. 13:12). Dvě z jader byla těžena protisměrně ze dvou protilehlých podstav (obr. 13:13-14).

Kolekce nástrojů z eratického silicitu sestává ze dvou škrabadel – strmě retušovaného na vysoké čepeli z hrany jádra (obr. 13:4) a asymetrického na krátkém úštěpu (obr. 13:3), z rydla na příčně retušovaném úštěpu (obr. 13:5) a možného polotovaru nebo odpadu (proximální konec) z výroby mikročepele s otupeným bokem s dodatečnou retuší na ventrální straně (obr. 13:2). Mezi nástroji z radiolaritu se vyskytlo pouze drásadlo (obr. 13:6).

S paleolitickým osídlením by mohlo souviset i škrabadlo na krátkém zlomku čepele z mírně patinovaného eratického silicitu (obr. 13:1), případně i mikrozlomek

přepáleného silicitu. Určitě s ním ale nesouvisí škrabadlo, čepel s místní retuší a dva úštěpy z nepatinovaných eratických silicitů a lokálního moravského rohovce.

Z hlediska geografického umístění je lokalita situována v podobné poloze jako blízké lokality Ostrožská Nová Ves-Padělky a Mařatice-Kolébky nebo vzdálenější lokalita Pohořelice-Čtvrtky v Napajedelské bráně. Podobné kolekce (převaha radiolaritu, několik patinovaných eratických silicitů, typologicky nevýrazné) byly získány i z cihelny v Bojkovicích (uloženo v expozici muzea v Bojkovicích) a nedávno byly zdokumentovány L. Ježkem (nepubl.) i v prostoru Hluku a Dolního Němčí, kde je ale problémem prokazatelná neolitická kontaminace souborů (to se týká především radiolaritových artefaktů).

Přestože je soubor typologicky nevýrazný, kulturně ho lze přiřadit k epigravettienu. Průzkum proběhl v rámci projektu GAČR č. 404-05-0305.

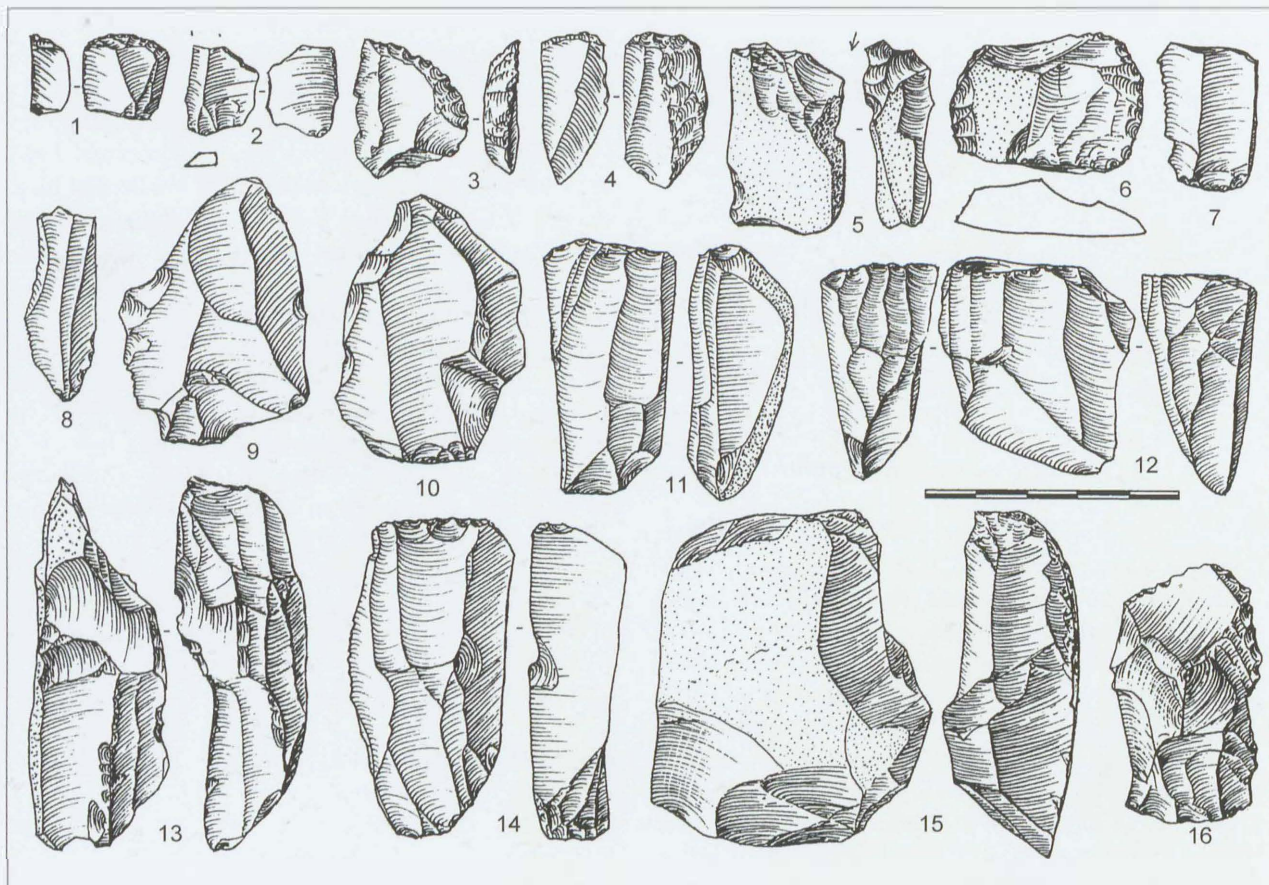
Petr Škrdla

Literatura

- Drechsler, A., Svoboda, J., Schenk, Z. 2002:** Přestavky (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 43, 141–143.
- Hrubý, V. 1951:** Paleolitické nálezy z Uherskohradištska. *Časopis Moravského muzea, Sci. soc.* 36, 65–101.
- Jelínková, R. 2005:** Lhota (k. ú. Lhota u Lipníku nad Bečvou, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 46, 189–197.
- Klíma, B. 1956:** Nová paleolitická stanice v Gottwaldově-Loukách. *Antropozoikum* 5, 425–438.
- Klíma, B. 1978:** Paleolitická stanice u Přestavlk, okr. Přerov. *Archeologické rozhledy* 30, 5–13.
- Klíma, B. 1979:** Nová stanice aurignacienu v Moravské bráně. *Archeologické rozhledy* 31, 361–369.
- Marešová, K. 1985:** Uherské Hradiště-Sady. Staroslovanské sídliště na Dolních Kotvicích. Uherské Hradiště: ONV Uherské Hradiště.
- Škrdla, P. 2005:** The Upper Paleolithic on the Middle Course of the Morava River. *Dolnověstonické studie* 13. Brno: AÚ AV ČR.
- Škrdla, P. 2007:** Hlinsko (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 48, 310–313.
- Oliva, M. 1987:** Aurignacien na Moravě. *Studie Muzea Kroměřížska* 87, 5–128.
- Oliva, M. 1990:** La signification des pointes foliacées dans l'Aurignacien morave et dans le type de Miškovice. In: J. K. Kozłowski, (ed.): *Les feuilles de pierre, ERAUL* 42, 223–232. Liege.
- Valoch, K. 1985:** Paleolitická stanice v Hostějově (o. Uh. Hradiště). *Časopis Moravského muzea, Sci. soc.* 70, 5–16.

Resumé

The cadastral territory of Kunovice is located on the confluence of Morava and Olšava rivers near Hluboček hill, allowing strategic control of the confluence from above. After several surveys during the last 5 years,

Obr. 13: Kunovice-V úzkých. Vybrané artefakty. Fig. 13: Kunovice-V úzkých. Selected artifacts.

three artifact clusters were discovered (cf. Škrdla 2005) – the first was found at the top of Hluboček hill (altitude of 351.4 m), the second in the field of Lintavy on a ridge extending from Hluboček hill (500 m down-slope north of Hluboček hill, altitude of 310–325 m), and the third in the field of V úzkých on a gentle slope facing the Olšava river valley (altitude of 230–240 m). The coordinates of all collected artifacts were recorded using a hand-held GPS device and the resultant distribution maps have documented artifact distribution in the landscape (obr. 10). Unfortunately, all sites are surface sites. The site of Kunovice-Hluboček represents an ellipse 100 m long and 50 m wide, with the center point at 49°01.000'N a 17°30.428'E (WGS-84). The collection consists of 178 artifacts. The prevailing raw material is erratic flint (39.4%), followed by radiolarite (29.7%), silicified sandstone (17.8%), and local cherts (14 items, 3 of them are Troubky/Zdislavice chert) and limno-cryptocrystalline siliceous rock (3 items). The collection of tools is illustrated in obr. 11. The collection includes steeply retouched endscrapers (obr. 11:1,2) and other tool fragments (obr. 11:4,5), simple and multiple burins often made with one burin blow (obr. 11:8–11), a polyhedral burin (obr. 11:12) and leaf points (obr. 11:14,15). Typologically, the assemblage is comparable to "Aurignacian with leaf points" or "Aurignacian of Morava-type" sites in the area.

The site of Kunovice-Lintavy represents an elongated ellipse 290 m long and 40 m wide, with the center point at 49°1.196'N and 17°29.945'E (WGS-84). The collection consists of 30 artifacts made from radiolarite (16 items), erratic flint (7 items), and silicified sandstone, local chert, burnt chert, cryptocrystalline siliceous rock, and obsidian (unworked piece of raw material). A flake endscraper (obr. 12:2), a retouched blade fragment (obr. 12:1) and a retouched flake fragment with a possible burin blow (obr. 12:3) suggest an Upper Paleolithic industry, but a more specific classification is not possible.

The site of Kunovice-V úzkých represents an elongated ellipse 87 m long and 45 m wide, with the center point at 49°01.676'N and 17°28.785'E (WGS-84). The collection consists of 45 artifacts. The prevailing raw material is radiolarite (78%), followed by erratic flint (22%). The cores were elongated in shape and knapped from a narrow edge (two of them were knapped from two opposing platforms); the expected products – narrow and long blades, were not found at the site. Erratic flint artifacts account for most of the tools. They include a carinated endscraper on a short, steep, crested blade (obr. 13:4), an endscraper on a short flake (obr. 13:3), a burin on a truncated flake (obr. 13:5), and a possible backed microblade byproduct with additional ventral retouch (obr. 13:2). The radiolarite artifacts account for most of the debitage and only one piece – a sidescraper

per (obr. 13:6) can be considered as a curated tool. Based on the site location and the artifact assemblage, the site can be classified as Epigravettian.

LHOTA (K. Ú. LHOTA U LIPNÍKA NAD BEČVOU, OKR. PŘEROV)

„Hrubé stráně II.“ Mladý paleolit. Sídliště ? Povrchový sběr.

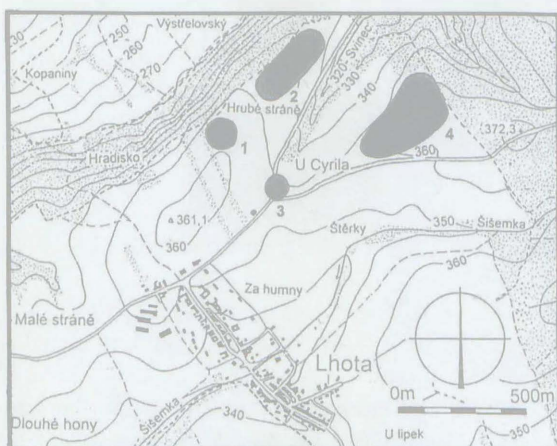
Lokalita „Hrubé stráně II.“ byla objevena 2. 9. 2004 a sběry zde byly občasné prováděny až do roku 2005. V sousedství místa náleží je třeba zmínit cca 250 m severovýchodním směrem vzdálenou paleolitickou lokalitu „Hrubé stráně I“ (obr. 14:2), uváděnou taktéž v literatuře jako Lhota 4 (Jelínková 2005), která byla objevena v roce 1994 D. Fričem.

Získaná kolekce čítá 6 kusů patinované a 1 kus hrubotvaré štípané kamenné industrie. Patinovaná část kolekce je ve všech případech vyrobena ze silicitů z glacienních sedimentů (obr. 15:1-6). Jde o zlomek čepele s vrubem, preparační ústěp se strmou retuší, škrabadlo na čepeli s postranní retuší, zlomek mikročepelky a jádro (obr. 15:1-6). Pouze 1 kus (obr. 15:7), v podobě klínového rydla v kombinaci s drásadlem, poukazuje na místní surovinu – světlešedý slunák.

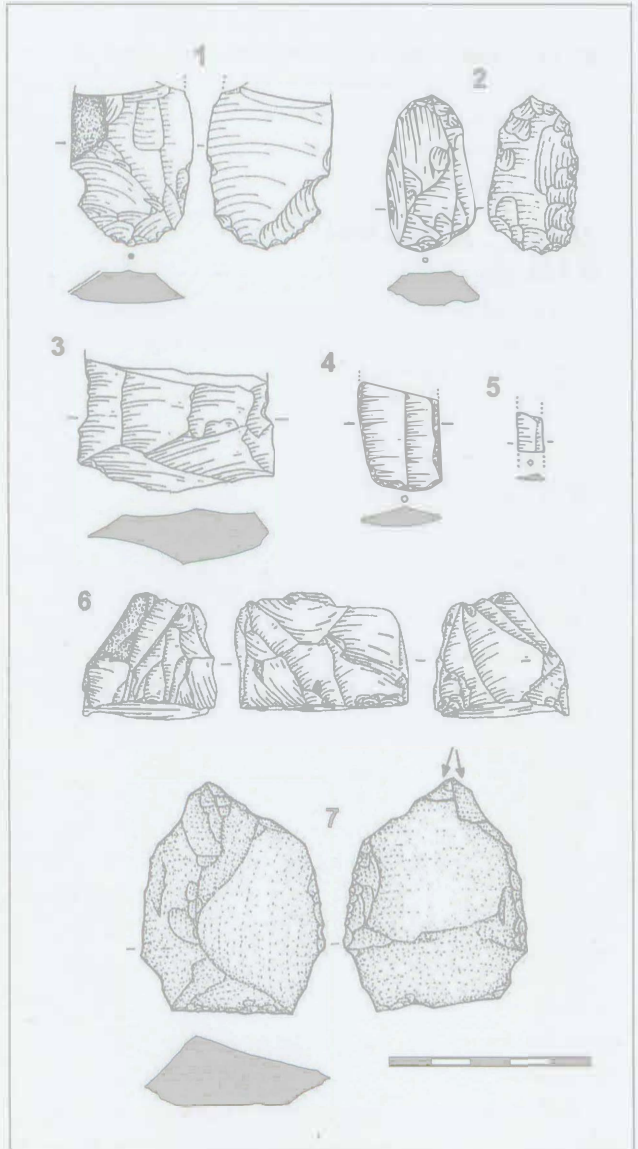
„U Cyrila II.“ Mladý paleolit. Náhodné nálezy. Povrchový sběr.

V dubnu 2005 se podařilo nalézt 2 kusy patinované kamenné štípané industrie v polní trati „U Cyrila II“ (obr. 14:3), která je vzdálená cca 350 m jihozápadním směrem od paleolitické lokality „U Cyrila I“ (obr. 14:4 – Jelínková 2005). Lokalita je známa od dubna 2003 a objevil ji autor příspěvku. Z nálezů zde dominuje škrabadlo vějířovitého tvaru a zlomek čepele s retuší (obr. 16:1-2). Surovinou je v obou případech silicit z glacienních sedimentů.

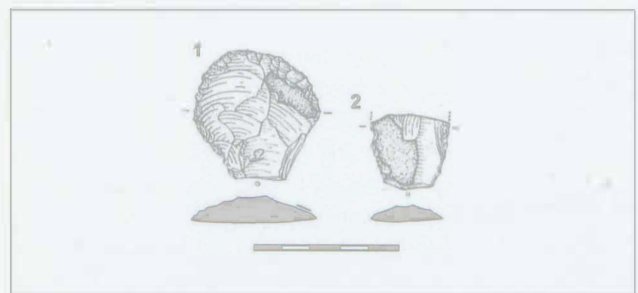
Z geomorfologického hlediska se lokality nacházejí na území vlastní Kelečské pahorkatiny, která náleží k soustavě Vnějších Západních Karpat. Podstatnou část geologického podloží v dané oblasti tvoří paleozoické, spodno-

Obr. 14: Lhota. Poloha lokalit. Fig. 14: Lhota. Location of sites.

Obr. 15: Lhota-Hrubé stráně II. Štípaná kamenná industrie. Fig. 15: Lhota-Hrubé stráně II. Chipped industry.

Obr. 16: Lhota-U Cyrila II. Štípaná kamenná industrie. Fig. 16: Lhota-U Cyrila II. Chipped industry.

karbonské hradecko-kyjovické souvrství, tvořené střídáním břidlic s prachovci a jemnozrnnými drobnými. Jistý díl podloží tvoří také deluviální proměnlivé kamenito-písčité hlíny pleistocenního a holocenního stáří.

Nálezová poloha obou lokalit je situována na táhlém hřbetu (cca 350–355 m n. m.), který odtud severovýchodním směrem mírně stoupá k nejvyššímu bodu Maleníku